

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Arengukomisjon

2004/2138(INI)

22.3.2005

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

WTO Peanõukogu 1. augusti 2004. aasta kokkuleppe järgse Doha arenguprogrammi olukorra hindamine
(2004/2138(INI))

Arvamuse koostaja: Nirj Deva

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. leiab, et WTO Peanõukogu poolt 1. augustil 2004. aastal saavutatud kokkulepe on samm edasi Doha läbirääkimistel, kus tulevase Hong Kongi ministrite konverentsi valguses peab arengupeatükk erinevates läbirääkimispeatükkides olema tasakaalustatud progressi raamistikus toimivas debatis esmatähtsal kohal;
2. tervitab WTO Peanõukogu 1. augusti 2004. aasta kokkulepet kui käimasolevate läbirääkimiste edasiminekut, kuid mõistab samas hukka dialoogi puudumise kodanikuühiskonna ning isegi mitmete riikide läbirääkijatega;
3. palub komisjonil kaasata vähim arenenud riikide tarbeks põllumajandusalastesse läbirääkimistesse ka "arengupunkt", et võimaldada neil riikidel lahendada toidu ohutuse ja maapiirkondade tööhõive küsimusi, mis on vaesuse kaotamise kontekstis olulised;
4. mõistab hukka reformi täpse ajakava puudumise, mis tähendab, et arenenud riikides jäävad paljudeks aastateks kehtima näiteks sisemaised kaubandust moonutavad subsiidiumid (nn sinise punkti subsiidiumid), kuna tekstis ei mainita lõpukuupäeva, ning kutsub 12 kuud pärast Doha vooru lõppemist üles ekspordisubsiidiumid kõrvaldama;
5. on seisukohal, et vaestelt riikidelt ei tohiks nõuda ulatuslikumat turulepääsu tagamist põllumajanduses seni, kuni kõnealust reformi ei ole lõpetatud ning arenenud riikide eksporti tootmiskuludest madalamate hindadega ei ole peatatud;
6. väljendab muret asjaolu üle, et kokkulepe ei käsitle piisavalt vaeseimate riikide (G90) mureküsimusi, mille arengut takistavad pidevad tarnepiirangud, mis ei võimalda neil kasutada ära ekspordivõimalusi ning muudavad nad haavatavateks nende siseturgudel olevast suurenenud konkurentsist tulenevate kahjude suhtes, kuna enamik vähem moonutatud põllumajandusturgudel saadavatest hüvedest toovad kasu keskmise suurusega või suurtele arengumaadele (G20);
7. kutsub vaeste riikide ja arengumaade arengu erinevate etappide tunnustamiseks üles kehtestama WTO eeskirju ning rõhutab, et globaalses kaubanduses edu saavutamiseks vajab G90, kaasa arvatud suur hulk Saharast lõuna poole jäävaid Aafrika riike uut kokkulepet, mis sisaldaks suurenenud abi, kaubandustingimuste muutmist ning soodustingimustel maailmaturule sisenemist lihtsustavat süsteemi, sealhulgas ka kaubanduspoliitika kasutamist oma vaesuse vastu võitlemise ja majanduse arengu soodustamise riiklike strateegiate osana;
8. mõistab hukka selle, et kokkulepe ei sisalda rakendamise küsimuse konkreetsemat sõnastust ning eri- ja diferentseeritud kohtlemise põhimõtte läbivaatamist; kutsub EÜD ja teisi WTO arenenud liikmesriike üles suurendama pingutusi, et tagada vaatluse all olevate artiklite olulisi tegeliku majandusliku väärtusega arendusi;
9. mõistab hukka, et kokkuleppes ei mainita kaubanduse liberaliseerimise võimalikke

keskkonna- ja sotsiaalseid mõjusid, eriti just NAMA jaos, kus läbirääkimised võivad tuua kaasa edasise deindustrialiseerimise vaestes, eriti just Aafrika riikides, sundides neid rohkem sõltuma loodusvarade mittesäästvast ja kahjulikust ekspordist;

10. rõhutab, et vaeseimate riikide suutlikkuse suurendamist tuleb kindlustada tehnilise abi osutamise läbi, eesmärgiga tugevdada nende kaubandus- ja ekspordivõimsust ning mitmekesistada nende tootmisbaase;
11. märgib, et kokkulepe soovib teenustesektori edasist avamist, kuid ei anna vastust vähim arenenud riikide vajadusele saada tollimaksuvaba ja kvootideta juurdepääs arenenud riikide turgudele;
12. rõhutab, et eri- ja diferentseeritud kohtlemise põhimõtte kohaldamine arengumaadele peaks moodustama WTO kokkulepete olulise osa; asjaomased sätted peaksid olema selged ning koostatud eesmärgiga asjakohase tehnilise ja finantsabi kaudu edendada kaubandusest tingitud arengut;
13. toob esile, et teenustesektori avamise läbirääkimised ei tohiks sotsiaalsete ja arengueesmärkide saavutamisel ohustada riikide suutlikkust reguleerida põhiteenuseid ning peaksid kokkuleppes eemaldama sellised põhiteenused nagu haridus, vesi, tervishoid ja energia;
14. rõhutab, et Doha arenguprogrammi tuleb vaadelda osana WTO pikaajalisest reformist, mis hakkab tagama arengut, ning et ehkki kokkulepe on väike samm võrdsemate võimaluste tagamiseks, sisaldab see väga vähe arengumaade ainulaadseid vajadusi ja takistusi käsitlevaid sätteid;
15. tõstab esile, et WTO Doha vooru edukas lõpetamine peab ülemaailmset majanduskasvu toetades aitama kaasa millenniumi arengueesmärkide saavutamisele;
16. kordab, et vaesust ei ole võimalik vaid abiga vähendada; kutsub seetõttu üles võtma järgmisi meetmed, mis aitavad koos kaubanduspoliitika meetmetega kaasa vaesuse tegelikule vähendamisele arengumaades:
 - selliste väikeettevõtete loomine ja arendamine, millel on soodustingimustel juurdepääs maailma- ja kohalikele turgudele; käibekapitali andmine soodustingimustel; turunduse, hankimise, ärijuhtimise ja keskkonnateadlikkuse alase nõustamise pakkumine;
 - kroonilise halva tervisliku seisundi ja lühikese eluea küsimuste lahendamine, alustades odavatest ja lihtsatest suure arvatava mõjuga sekkumismeetmetest, mida on võimalik kohe rakendada – näiteks sääsevõrgud, seep, põhilised hügieeninõuded, kondoomid ja vaktsiinid; kõnealused sekkumismeetmed tuleb lisada pikaajalisse poliitikaraamistikku;
 - põhihariduse tagamine kõikidele lastele pöörates erilist tähelepanu tüdrukutele, kes kannatavad eriti haridusele juurdepääsu puudumise all;
 - laste töö vähendamine ja kaotamine;
 - elanikkondade organiseerimine, nii et rohkem inimesi tegutseks ettevõtjatena ning et elanikkonna kasv ei oleks enam üks ohtudest;
 - ettevõtete sotsiaalse vastutustunde (ESV) soodustamine ning tööhõivet, tervishoidu ja

haridust tagavate ESV programmide toetamine;

- lõunapoolisel suunal toimuva nõustamise, kaupade pakkumise ja teenuste osutamise alase koostöö eelistamine;
- kodanikukonfliktide vähendamine, rõhutades, et õigusriik kehtib kõigi suhtes;

MENETLUS

Pealkiri	WTO Peanõukogu 1. augusti 2004. aasta kokkuleppe järgse Doha arenguprogrammi olukorra hindamine
Menetluse number	2004/2138(INI)
Vastutav komisjon	INTA
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	DEVE 28.10.2004
Tõhustatud koostöö	ei
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Nirj Deva 6.10.2004
Arutamine komisjonis	15.3.2005
Ettepanekute vastuvõtmise kuupäev	17.3.2005
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 25 vastu: 0 erapooletuid: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Nirj Deva, Michael Gahler, Jana Hybšková, Filip Andrzej Kaczmarek, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Luisa Morgantini, Józef Pinior, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Jürgen Schröder, Anna Záborská, Jan Zahradil og Mauro Zani.
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	John Bowis, Milan Gaľa, Ana Maria Gomes, Linda McAvan, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker og Gabriele Zimmer.
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 178 lg 2)	Inés Ayala Sender og Carl Schlyter.